

Nr 29.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående garanti för visst lån till Norrbottens läns virkesmättningsförening u. p. a.; given Drottningholms slott den 29 december 1949.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

G. E. Sträng.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 29 december 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet.

Vid sammanträde den 13 juni 1949 beslöt styrelsen för Norrbottens läns virkesmättningsförening u. p. a. att göra framställning till domänstyrelsen och Munksunds aktiebolag om att dessa skulle ställa borgen för ett lån åt föreningen. Ändamålet med lånet angavs vara att möjliggöra anskaffande av s. k. hålkortsmaskiner.

I anledning härav har *domänstyrelsen* i skrivelse den 11 juli 1949 hemställt om bemyndigande att jämte nämnda bolag teckna garanti för ett lån till föreningen å 1 035 000 kronor med högst 3,1 procent ränta, vilket föreningen för sagda ändamål ämnade söka hos pensionsstyrelsen. Vid skri-

velsen ha fogats dels protokollsutdrag från förut omförmälda styrelsesammanträde, dels en skrivelse i ämnet den 22 juni 1949 från överjägmästaren i Nedre Norrbottens distrikt.

Överjägmästaren i Nedre Norrbottens distrikt, vilken är domänstyrelsens representant i föreningens styrelse, anför i sin skrivelse bland annat, att enligt uppgift till honom från föreningen en avgjord majoritet av intressenterna anser det lämpligt att hålkortsmaskiner anskaffas. Även Munksunds aktiebolag — den jämte domänstyrelsen största intressenten i föreningen — angives vara av denna uppfattning. För egen del framhåller överjägmästaren, att åtgärden icke kommer att innebära någon fördyring för intressenterna. Användandet av hålkortsmaskiner möjliggör nämligen sådana förenklingar vid avlastning av virket och bearbetning av mätningsmaterialet, att desamma komma att svara mot amorteringskostnaderna för maskinerna. Med hänsyn härtill tillstyrker överjägmästaren, att föreningen skall erhålla den ifrågasatta lånegarantien.

Domänstyrelsen understryker i sin framställning det stora intresse, som domänverket har av att föreningens verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt. Till belysande härav framhålles, att föreningen under verksamhetsåret 1947/48 för verkets räkning inmätt 14 984 113 kubikfot eller 26 procent av den totala inmätningen för en kostnad av 348 982 kronor eller 23,7 procent av totalkostnaden. Motsvarande siffror för Munksunds aktiebolag voro 13 310 652 kubikfot, 23,2 procent, 368 215 kronor samt 25,1 procent. Tillika upplyses, att föreningen nyssnämnda verksamhetsår hade 35 medlemmar med ett sammanlagt röstetal av 14 635 röster ävensom att av detta röstetal domänstyrelsen ägde 3 490 och Munksunds aktiebolag 3 683 röster. Då kronan sålunda har ett betydande intresse av virkesmätningsföreningens ändamålsenliga skötsel, anser domänstyrelsen det överensstämmande med rättvisa och billighet, att kronan på bästa ekonomiska sätt stöder företaget. Principiellt ha statsmakterna även erkänt det berättigade häri, senast genom ett år 1929 fattat beslut att ikläda staten garanti för lån, avsett att upptagas av Byske—Åby älvars flottningsförening (prop. nr 68; r. skr. nr 53). På grund av det anförda hemställer domänstyrelsen om bemyndigande att tillsammans med Munksunds aktiebolag teckna sådan garanti, som pensionsstyrelsen kan godkänna såsom säkerhet för ifrågavarande lån å 1 035 000 kronor till virkesmätningsföreningen.

I särskilda remissyttranden den 21 september samt den 5 och den 14 oktober 1949 tillstyrka *skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län, länsstyrelsen i Norrbottens län* samt *skogsstyrelsen* framställningen. Härvid framhåller förstnämnda styrelse, att övergången till mätning enligt hålkortssystem otvivelaktigt möjliggör en avsevärt bekvämare avlastning av virket med därigenom minskade körningskostnader. Dessutom kan påräknas en snabbare redovisning av inmätt virke.

Statskontoret anför i remissutlåtande den 4 november 1949 att det ej har något att erinra mot bifall till domänstyrelsens framställning men framhåller, att ärendet bör underställas riksdagens prövning.

Sedermera har *pensionsstyrelsen* i skrivelse den 26 november 1949 till virkesmätningföreningen meddelat, att fullmäktige för folkpensioneringsfonden beviljat föreningen ett tioårigt amorteringslån å 1 035 000 kronor mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld av domänstyrelsen och Munksunds aktiebolag mot den ränta fullmäktige komma att tillämpa för lån mot sådan säkerhet vid tiden för lånets utbetalning. Såsom lånevillkor angives skola gälla, att summan av amortering och ränta skall vara lika stor varje låneår samt att amortering skall erläggas helårsvis och ränta halvårsvis i efterskott. Enligt vad pensionsstyrelsen vidare anfört är detta anbud bindande för styrelsen till och med den 31 januari 1950, vilken dag svar skall hava inkommit. I annat fall är anbudet förfallet. Om föreningen icke har tillfälle att avgöra låneärendet före sistnämnda dag, finnes emellertid intet hinder för att förlängning av giltighetstiden för anbudet begäres. Antages anbudet är ett ömsesidigt bindande låneavtal på nyss angivna villkor avslutat.

Departementschefen. Såsom framgår av det förut anförda är domänverket jämte Munksunds aktiebolag den största intressenten i Norrbottens läns virkesmätningförening u. p. a. Domänverket äger sålunda omkring en fjärdedel av föreningens totala röstetal. Kostnaderna för inmätning för verkets räkning uppgingo under verksamhetsåret 1947/48 till cirka 350 000 kronor. Uppenbarligen måste det därför vara av betydande intresse för kronan, att föreningens verksamhet drives så rationellt som möjligt. Anskaffande av hålkortsmaskiner torde i icke ringa mån komma att bidra här till. Av än större betydelse synes vidare vara, att en övergång till detta system torde möjliggöra betydande förenklingar vid avlastningen av det virke, som skall mätas, med därav följande minskning av körningskostnaden för virket. Jag förordar därför, att riksdagens medgivande inhämtas till att Kungl. Maj:t må förbinda svenska staten att jämte nyssnämnda bolag teckna garanti för ett lån å 1 035 000 kronor till föreningen för inköp av dylika maskiner. Jag vill här även erinra om att riksdagen tidigare bifallit liknande förslag, senast år 1929 (prop. nr 68; r. skr. nr 53). Det torde få ankomma å Kungl. Maj:t att vid behov meddela närmare bestämmelser angående formerna och villkoren för garantien.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må förbinda svenska staten att jämte Munksunds aktiebolag ikläda sig garanti för ett amorteringslån å högst 1 035 000 kronor, avsett att upptagas av Norrbottens läns virkesmätningförening u. p. a.;

b) bemyndiga riksgäldskontoret att i fall av behov infria nämnda förbindelse i vad angår svenska staten.

Kungl. Maj:ts proposition nr 29.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall och förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Patric Kalling.
